

Doç. Dr. Koray DEMİR

**ÖZEL ESAS SÖZLEŞME
DEĞİŞİKLİKLERİ:
ŞARTA BAĞLI SERMAYE
ARTIRIMI VE ESAS
SERMAYENİN AZALTILMASI
(TTK m. 463-475)**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMA CETVELİ.....	XV

BİRİNCİ BÖLÜM ŞARTA BAĞLI SERMAYE ARTIRIMI

I. İLGİLİ MEVZUAT İLE MUKAYESESİ	1
1. Eski Türk Ticaret Kanunu Döneminde Şarta Bağlı Sermaye Artırımı	1
2. İsviçre Hukuku'nda Şarta Bağlı Sermaye Artırımı	2
3. Sermaye Piyasası Mevzuatında Şarta Bağlı Sermaye Artırımı ...	4
II. ŞARTA BAĞLI SERMAYE ARTIRIMI KAVRAMI.....	9
1. Genel Olarak.....	9
2. Şarta Bağlı Sermaye Artırımının Unsurları	12
2.1. Yeni pay edinmek hakkı.....	12
2.1.1. Değiştirme hakkı.....	13
2.1.2. Alım hakkı.....	19
2.2. Yeni pay edinmek hakkının borçlanma araçları vesilesi ile öngörülmüş olması	21
2.2.1. Tahvil kavramı.....	22

2.2.2. Tahvil ihracı usulü ve SerPK ile ilgili mevzuattan doğan kısıtlar	23
2.2.3. Benzeri borçlanma araçları	27
2.2.4. Yeni tahvil meselesi	34
2.3. Alacaklı ve çalışanlar.....	35
2.3.1. Alacaklılar	35
2.3.2. Çalışanlar	36
2.3.3. Hak sahipleri çevresi bakımından yapılan bu saymanın tahdidi olup olmadığı meselesi.....	37
III. ŞARTA BAĞLI SERMAYE ARTIRIMININ SINIRLARI.....	39
1. Sermaye Tavanı	40
2. İtibari Değerin Aşağısında Pay Çıkarılamaması	42
IV. ESAS SÖZLEŞMEDEKİ DAYANAK	43
1. Usuli Meseleler	43
2. Şarta Bağlı Sermaye Artırımına Yönelik Esas Sözleşme Hükümünün İçeriği	48
2.1. Asgari zorunlu içerik	48
2.1.1. İtibari değer	48
2.1.2. Pay bilgileri.....	49
2.1.3. Yararlanabilecek kişiler.....	50
2.1.4. Rüçhan haklarının kaldırıldığı beyanı.....	50
2.2. Şartlı zorunlu içerik.....	51
2.2.1. İmtiyazlar.....	51
2.2.2. Bağlam	53
2.2.3. Değiştirme veya alım haklarının kullanılma şartları ile ihraç bedelinin hesaplanmasına ilişkin esaslar	54
2.3. İhtiyari içerik.....	56
2.3.1. Yönetim kurulunun yetkilendirilmesi.....	57
3. Önceki Hakların Butlanı.....	58
4. Örnek Şarta Bağlı Sermaye Hükümü	59

V.	PAY SAHİPLERİNİN KORUNMASI.....	61
1.	Yasalaşma Hikayesi	62
2.	Genel Olarak Önerilmeye Muhatap Olma Hakkı	64
3.	Hükmün Eleştirisi	66
4.	Önerilmeye muhatap olma hakkının sınırlandırılması veya kaldırılması	69
4.1.	Hakkın kaldırılması ya da sınırlandırılması usulü.....	70
4.2.	Haklı sebeplerin neler olabileceği hususu.....	71
VI.	HAK SAHİPLERİNİN KORUNMASI.....	73
1.	Genel Olarak	73
2.	Değiştirme ve Alım Hakkı Sahiplerinin İradi Bağlam Hükümlerine Tabi Tutulması	74
3.	Değiştirme veya Alım Haklarının Sulanmasının Önlenmesi...78	
VII.	SERMAYE ARTIRIMININ GERÇEKLEŞTİRİLMESİ.....	81
1.	Hakların Kullanılması ve Sermaye Taahhüdü.....	81
1.1.	Değiştirme ve alım haklarının kullanılması usulü.....	81
1.2.	Sermaye borcunun ifası şekli.....	83
1.3.	Pay sahipliği haklarının doğması zamanı.....	84
VIII.	ESAS SÖZLEŞMENİN UYGUN DURUMA GETİRİLMESİ....	85
IX.	TİCARET SİCİLİNE TESCİL	87
X.	ESAS SÖZLEŞMEDEN ÇIKARMA.....	88

İKİNCİ BÖLÜM

ESAS SERMAYENİN AZALTIKMASI

I.	İLGİLİ MEVZUAT İLE MUKAYESESİ	91
1.	eTTK'daki Düzenlemeden Farkları.....	91
2.	İsviçre Hukuku'nda Sermayenin Azaltılması.....	93
3.	TTK ile Sermaye Piyasası Kanunu'nun Mukayesesi	96
II.	SERMAYENİN AZALTIKMASI KAVRAMI	97
1.	Sermayenin Azaltılması Nedenleri.....	98

1.1. Sermaye kaybı ve borca batıklık halleri	98
1.2. Hukuki nedenler.....	101
1.2.1. Kendi payını iktisap etmiş olmak.....	101
1.2.2. Fesih davası	101
1.2.3. Tür değiştirme	102
1.2.4. Sermaye artırımını kararının geçersizliği.....	102
1.3. Vergi kazancı	103
1.4. Atıl sermaye problemi	103
2. Sermayenin Azaltılması Türleri	105
2.1. Kurucu sermaye azaltımı.....	105
2.2. Açıklayıcı sermaye azaltımı.....	106
2.3. Özel bir hal olarak eşzamanlı azaltma ve artırma işlemi .	107
3. Sermayenin Azaltılması Yöntemleri.....	108
3.1. Pay sayısının azaltılması (İtfa)	108
3.2. İtibari Değerin Düşürülmesi.....	109
4. Sermayenin Azaltılmasının Sınırları.....	109
4.1. Asgari sermaye tutarı.....	109
4.2. Asgari itibari değer.....	110
4.3. Eşit işlem ilkesi	110
4.4. Gönüllülük İlkesi?	111
III. SERMAYENİN AZALTILMASI SÜRECİ.....	114
1. Yönetim Kurulunun Genel Kurul Öncesi Tamamlaması Gereken İşlemler	114
2. Alacakların Karşılabilir Olduğuna İlişkin Rapor.....	115
3. Genel Kurul Kararı.....	116
IV. ALACAKLILARA ÇAĞRI	117
1. Genel Olarak.....	117
2. Alacaklılara Çağrı ve Teminat Usulü	118
3. Özel Hal: Sermaye Kaybı Nedeniyle Sermayenin Azaltılması.....	122